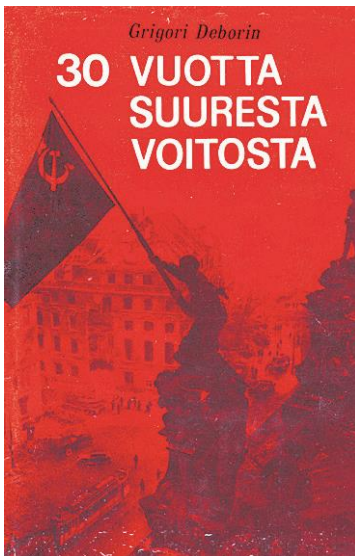

SAKSALAINEN FASISMI

Kirjoittaja mainitsee lähdeviittauksissaan Grigori deborinin kirjan "30 vuotta suuresta voitosta". Tämä on todella suositeltava kirja ja sitä löytää vielä hyvin divarien hyllyiltä ja iäkkäämmän järjestöväen komeroista ja kirjahyllyistä

MITÄ FASISMI ON?

Eero Ojanen kirjoitti kirjassaan "**Filosofiat ja fasismi**", että fasismista on tullut italialaisen alkuperänsä lisäksi myös saksalaisen kansallissosialismin kattava yleiskäsite. Seuraavassa artikkelissa pohditaan saksalaisen fasismien alkuperää ja sen olemusta sekä sen alati väijyvää läsnäoloa.

Natsien kansallissosialismi oli totalitarismia, jolle oli ominaista kutsumuskohtalo, nationalismi, rasismi, juutalaisvastaisuus, vasemmistovihamielisyys, johtajan ehdoton yksinvalta, kaikkialle ulottuva ja monopolisoitu valtioideologia, kansalaisten valvonta ja alistaminen sekä teollistettu murhaaminen. Natsi-Saksalla oli oma sosiaalidarvinistinen moraalikäsitelmänsä, jota se toteutti tinkimättä. Mikään yhteiskunta ei pysy pystyssä ilman jonkinlaista omaa moraalista normistoaan. (ML)

Norjalaisen rauhantutkijan **Johan Galtungin** mukaan fasismien perusolemus on yleisen määritelmän mukaan "*poliittisten päämäärien tavoittelun ja massiivisen väkivallan yhteenliittymä*". Galtungin mukaan "uusi fasismi" tarkoittaa vallan, myös väkivallattoman vallan, rajoittamatonta monopolia. Sota nähdään valtion hyväksyttävänä toimintana, sota normalisoidaan ja sotaa jopa jatketaan loputtomasti.

Historioitsija **Oula Silvennoisen** mukaan fasismi voidaan määritellä lyhyesti väkivaltaan valmiiksi kansallismielisyydeksi. Hänestä "*vaatimus yhtenäisestä, vahvasta ja puhtaasta kansakunnasta vie suvaitsemattomuuteen.*"

KAPITALISMIN RISTIRIIDAT SYNNYTTÄVÄT FASISMIA

Neuvostoliittolainen professori **Grigori Deborin** kirjoitti v. 1975, että fasismien synnytti kapitalismin yleinen kriisi, porvarillisen yhteiskunnan sosiaalisen ja taloudellisen, poliittisen ja ideologisen rakenteen kriisi. Tätä ilmensivät Saksassa I maailmansodan jälkeinen kaaos, vasemmiston aseman nousu ja Lokakuun vallankumouksen luoma uhka. Keskiluokka oli menettänyt säästönsä ja asemansa yhteiskunnassa. Maassa vallitsi vaikea nuorisotyöttömyys. Nuorisolla ei ollut mahdollisuutta saada työtä ja päästä ammattikoulutukseen. He joutuivat kurjuuteen sekä ajautuivat rikoksiin ja prostituutioon. Fasistit saivat tehtäväkseen kylvää kansalliskiihkoa nuorison keskuuteen.

Luokkaherruutensa kohtaloista huolestunut monopolistinen porvaristo (suuryritysten omistajat) ja eräissä tapauksissa myös keskisuurten teollisuusyritysten omistajat näkivät fasismissa voiman, joka pystyisi nujertamaan vallankumoukselliset joukot, lähinnä työväenluokan.” Deborinin mukaan fasistinen diktatuuri on aina ja kaikkialla ollut luonteeltaan suurpääoman taantumuksellisten ja äärikansallisten piirien terroristista diktatuuria, jonka tehtävänä on nujertaa oman maan työväenliike ja valmistaa maata valloitusotaa varten.

Työläiset vaativat tuolloinkin parempaa palkkaa ja sosiaaliturvaa sekä työehtoja ja oikeudenmukaisempaa kohtelua yhteiskunnassa. Kapitalistit taas eivät halunneet luopua voitoistaan ja etuuksistaan. He tarvitsivat likaisen työn tekijän. Saksassa fasistit ja heidän kannattajansa olivat alussa I maailmansodan katkeroituneita veteraaneja, jotka olivat vihaisia Weimarin tasavallalle sodan häviämisestä ja häpeällisistä rauhanehdoista. He alkoivat kehittää yhteiskunnalle fasistisia ratkaisumalleja. He liittyivät vapaaehtoisjoukkoihin (Freikorps), jotka yrittivät v. 1920 vallankaappausta äärioikeistolaisen **Wolfgang Kappin** johdolla. Fasistijärjestöjen jäsenistö koostui 1920–30-luvuilla virkamiehistä, upseereista, poliisien vasikoista, provokaattoreista, pienyrittäjistä, ammatinharjoittajista, talonpojista, yhteiskunnasta syrjäytyneistä ja osasta työväenluokkaa.

Deborin kysyy aiheellisesti. Mistä Hitlerin kannattajat ammensivat ennen valtaan tuloaan ne miljoonat, joita he tarvitsivat henkilökohtaisten tarpeidensa tyydyttämiseen, hyökkäysosastojen muodostamiseen ja niiden vaatetukseen ja aseistamiseen? Millä varoilla natsit järjestivät suuruudenhulluja vaalikampanjoitaan? Olisivatko he kyenneet sytyttämään II maailmansodan ilman Saksan talouselämän, teollisuuden ja poliittisen eliitin tukea?

”Saksan aseistamisen rahoittajina ja Hitlerin hyökkäyssuunnitelmien avustajina toimivat varsinkin eräät Yhdysvaltain pankki- ja teollisuusmiehet kuten **Arthur Vandenberg, Herbert Hoover, Henry Ford, veljekset John Foster ja Allen Dulles, William Bullitt, Randolph Hearst, William Kundsén ja Prescott Bush**, jonka perillisiä ovat presidentit **George Bush ja George W. Bush** ym. Näistä senaattori Vandenberg, osallistui San Franciscossa 23.11.1937 pidettyyn salaiseen neuvottelukokoukseen, jossa Hitlerin henkilökohtaisina edustajina olivat mukana **von Tippelskirch ja von Killinger**. Tässä kokouksessa senaattori Vandenberg lausui käsityksensä, että Yhdysvaltain ulkopoliittikan tulisi pyrkiä tukemaan Hitleriä yhteisessä taistelussa Neuvostoliittoa vastaan. Saksan aseistaminen ja Natsi-Saksan rahoittaminen kahden maailmansodan välisenä aikana on ensimmäinen niistä tekijöistä, jotka johtivat siihen, että uusi sota pääsi syttymään ja että Suomikin syksyllä 1939 joutui sodan jalkoihin. (Mauri Ryömä: Asiakirjojen todistus ns. Talvisodasta 1939–40)

HITLERIN VALTAANNOUSU

Vuosi 1919: Versailles’n rauhansopimus allekirjoitetaan. Saksan työväenpuolue (DAP) perustetaan. **Adolf Hitler** vakoilee ensin armeijan piikkiin puoluetta, mutta päättääkin liittyä puolueeseen, koska pitää sen ideologiasta.

Vuosi 1920: DAP muuttaa nimensä Saksan kansallissosialistiseksi työväenpuolueeksi (NSDP). Puolue julkaisee Hitlerin laatiman 25-kohtaisen pysyvän ohjelmansa.

Vuosi 1921: Hitler valitaan NSDP:n johtajaksi ja hän nimeää itsensä Führeriksi. Ruskeapaitojen SA (iskuosastot) perustetaan.

Vuosi 1923: Puolueen jäsenmäärä oli 15 000. Hitler kumppaneineen yritti Münchenissä oluttupavallankaappausta. Hän kirjoitti **Mein Kampf**in istuessaan Landsbergin vankilassa epäonnistuneen vallankaappauksen jälkeen v. 1923–1924.

Vuonna 1925: Mustapaitaiset SS-joukot (suojajoukot) perustetaan aluksi Hitlerin henkivartiokaartiksi.

Vuonna 1926: Hitler-Jugend ja Saksan nuorten työläisten liitto perustetaan.

Vuonna 1927: Natsien ensimmäinen puoluekokous pidettiin Nürnbergissä.

Vuosina 1929–30: Suuri maailman lama aiheutti Saksassa suurtyöttömyyttä ja kurjuutta, jonka seurauksena natsien kannatus kasvoi dramaattisesti. Natsit perustivat tytöille ja pojille omat lapsijärjestöt. Natseista tuli valtiopäivien 2. suurin puolue (18,3 %). Sillä oli jo 178 000 jäsentä.

Vuonna 1932: Kansallissosialisteista tuli suurin puolue valtiopäivillä (37,4 %).

Vuonna 1933: Presidentti **Paul von Hindenburg** nimitti Hitlerin valtakunnankansleriksi. Poliittisia vankeja varten perustettiin Dachau keskitysleiri lähelle Müncheniä ja Sachsenhausen lähelle Berliiniä. Hitler vahvisti natsien ulkopolitiikan päämääräksi saksalaisen herrarodun elintilan turvaaminen. Berliinin valtiopäivätalo poltettiin, jonka seurauksena kommunistisen puolueen toiminta kiellettiin. Natsit saivat selvän enemmistön parlamenttiin. Uusissa vaaleissa natsit saivat 44 % kannatuksen. Hitlerille myönnettiin oikeus säätää lakeja neljän vuoden ajan ilman parlamentin siunausta. Paikallishallinto siirtyi natsseille. Ammattiliitot kiellettiin. Kirjaroviot sytytettiin. Kaikki poliittiset puolueet lukuun ottamatta natsipuoluetta kiellettiin. Saksa erosi Kansainliitosta.

Vuonna 1934: Natsit puhdistivat Pitkien puukkojen –yössä omia rivejään. Presidentti Hindenburgin kuoltua Hitleristä tuli valtakunnanjohtaja.

Natsit aloittivat yksityisistä murhista, mutta laajensivat toimintaansa tuhoamisleireihin ja massamittaisiin joukkomurhiin. Natsien 12 vuotta kestänyt rikos ihmisyyttä vastaan aiheutti yhden maailmansodan, juutalaisten kansanmurhan, keskitys- ja tuhoamisleirien saariston, yli 50 miljoonan ihmisen kuoleman sodassa, atomipommin pudottamisen kahteen siviilikohteeseen ja valtavat taloudelliset tuhot Euroopassa sekä mittamattoman inhimillisen kärsimyksen koko ihmiskunnalle.

HISTORISMI SYNTIPUKKINA

Syntipukiksi fasismin synnylle on esitetty historistista ajattelutapaa, joita ovat edustaneet mm. antiikissa **Platon** ja **Aristoteles** sekä 1800-luvulla eläneet **Hegel** ja **Marx**. Historismi on lähestymistapa, joka pyrkii selittämään yhteiskunnallisia ilmiöitä niiden historiallisista lähtökohdista käsin. Historismin syyllistäminen fasismin kohduksi on ollut poliittisen oikeiston suosiossa, koska sen tavoitteena oli ja on yhä edelleen sosialismin osoittaminen totalitaariseksi yhteiskuntajärjestelmäksi.

Mauri Noro arvioi Hegelin historianfilosofian luentojen johdannossa, ”**Järjen ääni**” esipuheessa, että Hegelin Oikeusfilosofian mukaan valtio on oikeastaan maan päälle ilmestynyt jumalallinen hahmo. Niinpä yksilön suurin vapaus onkin kärjistyneesti sanoen siinä, että hän vapaaehtoisesti alistuu valtion harjoittamaan pakkovaltaan. Tie tästä Hegelin lausunnosta totalitaarisuuteen on ilmeinen. Sama Hegelin käsittein ilmaistuna:

”Valtio on substantiaalisena (aineellisen) tahdon todellisuutena, joka sillä on yleisyyteen kohonneessa erityisessä itsetajunnassa, sinänsä ja itselleen järjellinen. Tämä substantiaalinen ykseys (valtio) on absoluuttista liikkumatonta itsetarkoitusta, jossa vapaus saavuttaa korkeimman oikeutensa. Vastaavasti tällä absoluuttisella tarkoituksella on korkein oikeus yksilöitä kohtaan, joiden ylin velvollisuus on olla valtion jäsen.” (Hegel: Oikeusfilosofia 258 §, s. 205)

Lisäksi maailmanhistorian hämärän näyttämön kulmissa takana maailmanhenki toimii kuin näytelmän ohjaaja, jonka viitteitä subjekti tottelee tahdottomasti. Tämä Hegelin näkemys on toimivien subjektien kannalta varsin nöyryyttävä. Maailmanhistorian kulun määräävät yksinomaan maailmanhengen asettamat päämäärät. Maailmanhistoria on Hegelin mukaan teuraspenkki, jolla yksityisten ja kansojen onni uhrataan. Merkkimiehet toimivat maailmanhengen asianajajina.

Jos Adolf Hitler asetti itsensä maailmanhengen asianajajaksi, hän koki toimeenpanemansa julmuudet ja julistamansa fasistiset päämäärät oikeutetuiksi. (ML)

Karl Marxin osoittelu on hyvin päämäärähakuista. Marxilaisuus pyrkii tuotantovälineiden kapitalistisen yksityisomistuksen lakkauttamiseen ja pitkän vallankumousprosessin myötä kapitalistien kieltämiseen yhteiskuntaluokkana – ei heidän tuhoamiseensa ihmisinä – sekä porvarillisen valtiokoneiston kumoamiseen ja sen korvaamiseen työväenluokan vallalla. Tämä tarkoittaa demokratian laajentumista talouteen ja osallistuvaa demokratiaa yhteiskunnan päätöksenteossa. Sosialismissa yhteiskunta on olemassa ihmistä varten. Kapitalismissa ihmiset sen sijaan ovat olemassa tuotantoa varten. Kapitalismi laajentaa elintilaansa valtaamalla vapauden ja demokratian nimissä kaikin mahdollisin keinoin itselleen uusia markkinoita. (ML)

PLATON TOTALITARISMIN ISÄNÄ

Platon kuvasi aikoinaan omaa ihannevaltiotaan pääteoksessaan ”Valtio”, jossa käsitellään politiikkaa, etiikkaa, runoutta, kasvatusta ja psykologiaa jne...”*Ja kun valtio on kerran päässyt oikealla tavalla alkuun, se kasvaa ympyrän tavoin. Kun kasvatusta ja opetus pysyvät kunnollisina, ne saavat aikaan hyviä luonteita. Kunnan luonteista taas tulee tällaisen kasvatuksen ansiosta vielä edeltäjiäänkin parempia, sekä muissa suhteissa että myös suvunjatkamisen kannalta, kuten on muidenkin elollisten olentojen laita. Lyhyesti sanoen: valtiomme valvojen on tiukasti vartioitava, ettei kasvatusta pääse heidän huomaamattaan turmeltumaan.*” (Platon, Valtio 432 a-b).

Valtio on Platonin mukaan oikeudenmukainen silloin, kun sen sisältämät kolme erityyppistä yhteiskuntaluokkaa (ansiotyöntekijät, puolustajat ja vartijat) ja orjat keskittyvät kukin omiin tehtäviinsä ja hoitavat sen, mikä niille kuuluu valtiossa. Vartijoiden suhteen on esitetty klassinen kysymys: **Kuka vartioi vartijoita?**

Luokkajako ja siitä johtuva yhteiskunnallinen eriarvoisuus on edelleen vallitseva olotila tämän päivän maailmassa. Orjuutta ja orjakauppaa on harjoitettu maapallon kaikissa asutuissa maanosissa. Orjuus ei ole kadonnut. Se on vain vaihtanut muotoaan. Sen yleisimmät muodot ovat nykyisin palkkaorjuus ja ihmiskauppa. Totalitarismi on purettavissa ainoastaan lakkauttamalla luokkayhteiskunnat ja niiden liittoutumat. (ML)

YHTEISKUNTATIETEET IRTAANTUIVAT JÄRJEN KÄSITTEESTÄ

Frankfurtin koulukuntaan lukeutunut **Herbert Marcusen** mukaan yhteiskuntatieteet irtaantuivat filosofisesta järjen käsitteestä 1800-luvun lopulla. Ne halusivat alistaa ihmisen vain luonnontieteellisen tutkimuksen kohteeksi. Tiede korosti vain sitä, mikä on välttämättä annettua ja ankaran lain alaista. Ihmisen aidot valinnat ja vaikutusmahdollisuudet, vastuun korostaminen ja arvopäämäärien pohtiminen jäivät sivuun. Tuolloin arvojen ja tosiasioiden erottaminen toisistaan tuli tieteelliseksi perusvaatimukseksi, jolloin keinot korvasivat päämäärät – teknologia syrjäytti etiikan. Marcusen mukaan tämä johti yleiseen asevarusteluun ja militarisoimiseen, joka loi pohjan fasismin totalitarismille ja sodan ihailulle.

Tieteen menettäessä humanistiset arvonsa ja sen keskittyessä vain teknisiin ratkaisumalleihin sen saavuttamat lopputulokset ovat ihmiskunnan tulevaisuuden kannalta arveluttavia. Me törmäämme nykyisin näihin samoihin eettisiin ongelmiin mm. terveydenhoidon ja sosiaalipalveluiden kaupallistamisessa ja priorisoinnissa, kasvien ja eläinten geenimanipuloinnissa, asevarustelussa ja jatkuvissa sodissa sekä ympäristön saastumisen sallimisessa. Kuluttaminen on tärkeämpää kuin siedettävän elämän takaaminen kaikille ihmisille. Ihminen kuvittelee olevansa luonnon herra. (ML)

Maailmassa soditaan yhä fossiilisten energialähteiden ja raaka-aineiden hallinnasta. Öljyä, maakaasua ja kivihiihtä hyödynnetään kursailematta energiatuotannossa, autoteollisuudessa, polttoaineena liikenteessä, liikenneväylien rakentamisessa sekä muovi- ja pakkausteollisuudessa. Samanaikaisesti näiden fossiilisten luonnonvarojen käytön seuraukset ovat aiheuttaneet maapallon laajuisen ympäristökatastrofiin. (ML)

EUGENIIKKA JA SOSIAALIDARVINISMI

Eugeniikan (rodunjalostuksen) uranuurtajina ahersivat 1800-luvun loppupuolella mm. englantilainen antropologi **Sir Francis Galton** ja italialainen kriminologi **Cesare Lombroso**. Galton tuli kuuluisaksi älykkyyttä ”mittaavilla” ihmisen kallon muodon mittauksillaan. Hän koetti tutkia perinnöllisyyden osuutta ihmisen ominaisuuksien ja kykyjen kehittämisessä ja tarkastella mm. rotujen välisiä eroavaisuuksia tässä suhteessa. Hänen mielestään ihmisen psyykkiset ja fyysiset ominaisuudet periytyvät. Lombroso taas sai mainetta väitteellään, että rikollisuus on periytyvää.

Englantilainen filosofi **Herbert Spencer** julkaisi v. 1852 esseen ”Väestöteoria”, jossa esitti seuraavan kuuluisan määritelmänsä: *”Olemassaolotaistelu johtaa olosuhteisiin parhaiten sopeutuvien yksilöiden eloonjäämiseen.”* Spencerin ajattelun mukaan yhteiskunnan kehitys edellyttää yksilöiden toimintavapautta, kilpailua ja parhaiten sopeutuneiden eloonjäämistä. Hän ei kavahtanut tekemästä loogisia johtopäätöksiä teoriastaan, joka tuomitsi kaikki heikot ja avuttomat tuohon. Hänen opeillaan oli huomattava merkitys jo 1860–90-lukujen yhteiskunnalliseen ajatteluun.

Natsit ammensivat irrationalistifilosofi **Friedrich Nietzscheä** omiin tarkoituksiinsa. ”Antikristuksessaan” tämä totesi enteellisesti: *”Mikä on hyvää? – Kaikki, mikä kohottaa vallantuntoa, tahtoa valtaan, valtaa itseään ihmisessä. Mikä on huonoa? – Kaikki, mikä syntyy heikkoudesta. Mikä on onni? – Tunto siitä, että valta kasvaa, – että vastarinta tulee voitetuksi. Ei tyytyväisyyttä, vaan enemmän valtaa; ei rauhaa yleensä, vaan sota; ei hyvettä, vaan kuntoa. Heikkojen ja epäonnistuneiden tulee käydä perikatoon: meidän ihmisrakkautemme ensimmäinen käsky. Ja heitä on siihen vielä autettavakin.”*

EUGENIIKKA KOETTIIN TIETEEKSI

1930-luvulla sivistysvaltioiksi itsensä lukevissa USA:ssa, Englannissa ja Saksassa toimi laitoksia ja seuroja, joiden tavoitteina eugeniikan päämäärien edistäminen. Pohjoismaista epähumanistisen tutkimusalan johtavana maana oli Ruotsi, jossa toimi asialle omistautunut oma rotubiologinen laitoskin. Useat suomalaiset johtavat lääkärit olivat suorittaneet lääketieteellisiä opintoja ja tutkimusprojekteja Saksassa. Suomen valtaeliitillä oli veljelliset suhteet Saksaan, joka oli pelastanut Suomen kapitalistit vallankumoukselta v. 1918. Osaavan ”ison veljen” tiede-elämää ei asetettu kyseenalaiseksi.

SUOMALAISTA EUGENIIKKA-TIEDOTUSTA

Otavan – natsien valtaannousun v. 1933 – julkaiseman ja **Hannes Salovaaran** toimittaman tietokirjan *”Eläinten maailman”* viidennessä osassa s. 323–325 selvitetään rotuhygienian sisällystä ja merkitystä aikalaisen hyväksyvästi kuvaamana seuraavasti:

”Tulevaisuudesta huolehtiminen on sekä jokaisen ajattelevan yksilön että elinvoimaisen kansan kaikkein tärkein ja siveellisestikin korkein velvollisuus. Menneiden sukupolvien historiallisen perinnön, kansan oikeuksien ja vapauden säilyminen ja puolustaminen, riippuvat siitä, millainen on edellisten polvien jättämä biologinen perintö, siis millainen ihmisaineksen hoidettaviksi ne ovat historiallisen perinnön jättäneet... Kansan tulee säilyä perusasultaan terveenä, elinkykyisenä, rappeutumattomana sukupolvesta sukupolveen. Rotuhygienian eli eugeniikan tehtävänä on niiden menettelytapojen löytäminen, jotka tekevät tämän mahdolliseksi... Tieteellisen työn tuloksien soveltaminen kansojen tulevaisuuden palvelukseen on rotuhygienisen työn yhteiskuntapoliittinen tehtävä.”

Tähtääkö nykyisen oikeistohallituksen harjoittama sosiaali- ja talouspolitiikka tietoisesti yhteiskuntamme vähäosaisten (sairaata, vammaiset, syrjäytetyt ja vanhukset) karsiutumiseen suomalaisesta yhteiskunnasta?

SAKSALAISEN FASISMIN PÄÄMÄÄRÄ

”Meidän taistelumme päämääränä on oman rotumme ja oman kansamme olemassaolon ja lisääntymisen turvaaminen, sen lasten elättäminen ja sen veren puhtaana pito, isänmaan vapaus ja riippumattomuus, jotta kansamme voi kypsyä täyttämään myöskin maailmakaikkeuden Luojan sille osoittaman kutsumuksen.” (Taisteluni s. 247)

”Teatteri, taide, kirjallisuus, elokuvat sanomalehdistö, julisteet ja näytteille asetetut kuvat ja mainokset on siivottava puhtaksi mätänevän maailman ilmiöistä ja asetettava siveellisen valtio- ja kulttuuriaatteen palvelukseen... Kaikissa näissä asioissa pitää päämaalin ja tien määrääjänä olla huolenpito Saksan kansan sielun ja ruumiin terveyden säilyttämisessä. Yksilöllisen vapauden oikeus väistyy rodun säilyttämisvelvollisuuden tieltä.” (Taisteluni s. 295–96)

Vuonna 1935 natsipuolueen edustajakokous julisti luonnon ja ihmiskunnan historian kansallissosialistisen tulkinnan tärkeimmäksi perustaksi ja kansallissosialistisen valtakunnan lainsäädännön pohjaksi. (Der Parteitag der Freiheit vom 10–16, 9/1935, Offizieller Bericht, s. 50–54)

Adolf Hitler ajatteli, että oli olemassa erityinen arjalainen rotu, jolla oli erityinen hallitsijan lahjakkuus ja erityinen valtiastehtävä maailmassa. Kaikki luova kulttuurityö on peräisin tästä rodusta ja aivan erityisesti sen germaanisesta eli pohjoismaisesta haarasta. Saksalaiset olivat herrakansaa, kun taas sellaiset kansanryhmät kuin juutalaiset ja slaavit olivat ali-ihmisiä. Juutalaiset piti puhdistaa pois Saksan kansanruumiista. Saksan historiallisena kutsumuksena oli taistelu slaaveja vastaan. Hitler halusi uudelleen suunnata germaanienvallotukset kohti itää; sieltä, ennen kaikkea Neuvostoliitosta – juutalaismarxilaisesta rikollisvaltiosta – hän halusi hankkia elintilaa, Saksan kasvavalle väestölle. (Grimberg: Kansojen historia 21. osa)

Tallinnassa syntynyttä baltiansaksalaista, natsien ideologia **Alfred Rosenbergiä** pidetään Lebensraum-käsitteen (itselleen valloitettavan elintilan), Versailles'n rauhansopimuksen purkamisen, juutalaisten ja kristittyjen kirkkojen vainon ohjelmallisena pääarkkitehtina.

HEIDEGGER JA FASISMI

Martin Heidegger (1889–1976) oli merkittävä saksalainen filosofi, joka tunnetaan eksistentiaalisesta ja fenomenologisesta ajattelustaan, joka pohti etenkin olemisen-käsitettä. Hänen vaikutuksensa ulottui filosofiaan, dekonstruktioon, kirjallisuusteoriaan, teologiaan ja arkkitehtuurin teoriaan. Tultuaan valituksi Freiburgin yliopiston rehtoriksi hän liittyi kansallissosialistiseen työväenpuolueeseen (NSDAP) v. 1933. Miksi Heidegger kietoutui natsismiin? Hän vaikenä sodan jälkeen juutalaisten kansanmurhasta ja keskitysleireistä. Hän vähätteli myös omaa osuuttaan kansallissosialistisessa liikkeessä.

George Steiner esittää kirjassaan ”Heidegger”, ”*ettei ole paljon vaihtoehtoja arvioitaessa sitä, missä määrin Heidegger puheillaan ja hallintotoimillaan osallistui saksalaisen yliopistomaailman natsilaistamiseen v. 1933–34. Monien muiden älymystön edustajien tapaan Heidegger tempautui selvästi mukaan siihen raakaan ja juhlaan päihtymykseen, joka elähdytti Saksaa 15 nöyryytyksen ja epätoivon vuoden jälkeen. Alaston voima ja valta voivat lumota akateemisesti suuntautuneen ihmisen... On selvää, että Martin Heidegger näki itsensä valittuna saksalaisten johdattajana, ajattelija-johtajana, joka antaisi muodon kansalliselle uudelleensyntymälle. Heideggerin asennetta voidaan hyvin verrata Platonin oppeihin filosofien johtamasta valtiosta samoin kuin Platonin omaan rooliin Sisilian despoottisen kuningashuoneen neuvonantajana.*”

Heidegger oli Steinerin mukaan vakuuttunut siitä, että Saksa ja saksan kieli, joka hänen mielestään oli verrattavissa vain muinaiskreikkaan, olivat saaneet kohtalokseen ja kutsumukseksi ilmentää ja kokea niin inhimillisten saavutusten huipun – saksalaisessa filosofiassa, saksalaisen kulttuuripiirin musiikissa, Hölderlinin runoudessa – kuin inhimillisten saavutusten pohjattomimman kuilunkin. Heideggerin filosofia ei sisältänyt minkäänlaista etiikkaa eikä siitä voida myöskään johtaa etiikkaa. Hänen oman selvityksensä mukaan etiikka sellaisena kuin se kohdataan esimerkiksi Kantin töissä, tai sellaisena kuin se voidaan johtaa Hegelin historismista, on täysin hänen oman ontologisen työnsä ulkopuolella.

VIERAANTUMINEN JA PROPAGANDA FASISMIN PERUSTANA

Psykoanalytikko ja sosialisti **Erich Frommin** mukaan fasismin arvot ja ihanteet eivät lopultakaan eronneet paljon niistä, jotka vallitsivat Saksaa ympäröivissä kapitalistisissa maissa. Miten on voinut kehittyä toisaalta ihmisiä, jotka pyrkivät valtaan ja käyttävät sitä natsien tavoin, ja toisaalta ihmisiä, jotka sellaiseen alistuvat? Frommin vastaus tähän on ihmisen vieraantuminen itsestään. Fasismin pohjaa eivät luoneet sen omat tai muidenkaan haaveet ja utopiat, vaan juuri ihmisten tyytyminen terveeseen järkeen, arkipäivän käytännöllisyyteen ja elintasokilpailuun.

Erich Fromm arvioi v. 1941 kirjassaan **Vaarallinen vapaus** natsismia seuraavasti: *”Työväenluokan, liberaalisen ja katolisen keskiluokan asenne natsismiin oli negatiivinen ja resignoitunut (välttämättömyyteen mukautunutta), mutta keskiluokan alemmat kerrostumat, pienliikemiehet, käsityöläiset ja kaulusköyhälistö tervehtivät innolla tätä uutta ideologiaa.”* (Vaarallinen vapaus, s. 198)

”Hitler osoittautui sen takia tehokkaaksi välikappaleeksi, koska hänessä oli sekä pikkuporvarin kaunista ja vihamielistä henkeä, jonka alempi keskiluokka tunneperäisesti ja yhteiskunnallisesti tunsivat omakseen, että opportunistia, joka oli valmis palvelemaan Saksan teollisuusmiesten ja junkkerien (maanomistajaylimystö) etuja. Alun perin hän esiintyi vanhan keskiluokan messiaana, lupasi hävittää tavaratalot, murskata pankkipääoman ylivalan jne... Näitä lupauksia ei koskaan täytetty. Mutta se ei kuitenkaan merkinnyt mitään. Natsismilla ei ollut koskaan aitoja poliittisia ja taloudellisia periaatteita. On tärkeää ymmärtää, että natsismin ainut periaate oli radikaali opportunismi. Ainoa, mikä merkitsi, oli se, että sadattuhannet pienporvariston edustajat, joille normaali kehitys olisi suonut vain hyvin vähäiset mahdollisuudet ansaita rahaa ja valtaa, pääsivät nyt natsibyrokratian jäsenenä osallisiksi hyvinvoinnista ja arvovallasta, jotka aiemmin olivat kuuluneet yksinomaan ylemmille luokille.” (Erich Fromm: Vaarallinen vapaus s. 205)

Saksalainen marxilainen filosofi **Ernst Bloch** totesi 1930-luvulla natsien taitavuuden propagandan alueella: *”He osasivat omia käsitteitä muualta ja valjastaa ne omaan käyttöönsä, antaa vanhoille sanoille uusia merkityksiä niin, että niissä oli samaan aikaan jotain vanhaa, tuttua ja vetoavaa mutta myös uutta ja outoa, mukaansatempaavaa ja oman ajattelun aseet riisuvaa.”* Kolmas valtakunta viittasi Saksan yhdistymisen historiaan. Alkujaan termi liittyi keskiajan teologiaan. Tuhatvuotisen valtakunnan ajatus sisältyy oppiin taivasten valtakunnan toteutumisesta kerran maan päällä. Hakaristi eli svastika on alkujaan hyvin vanha onnen vertauskuva. Hindulaisuudessa hakaristi symboloi äärettömän pyhää ja hyvää.

Johonkin väestöryhmään kohdistuvan parjaamisen, nöyryyttämisen ja syrjinnän arkipäiväistyttyä ihmiset alkavat hyväksyä tällaisen käyttäytymisen luonnolliseksi olotilaksi etenkin, jos se ei koske heitä itseään. He jopa katsovat kyseisen kohderyhmän itsensä aiheuttaneen ja ansainneen oman huonon kohtelunsa. Seuraavassa vaiheessa kyseinen väestöryhmä syyllistetään kaikkien vallitsevien yhteiskunnallisten ongelmien aiheuttajiksi. Oikeistopopulismi puree Euroopassa edelleen hyvin pikkuporvaristoon. Oikeistopopulistiset puolueet suosivat karismaattisia ja sanavalmiita johtajia. Nationalismi on osoittautunut hyväksi kylvöläksi vihanpidolle. Kun sortoa aletaan perustella ”tieteellisesti” tai kansalliseen turvallisuuteen vedoten ja kun se ottaa itselleen järjestäytyneen väkivallan muodon ja lisäksi kun yhteiskunnan eliitti hyväksyy sen, tie fasismiin aukenee. Fasismien kannattajien ottaessa valtiollisen vallan haltuunsa pääomapiirien hyväksymänä heidän vainonsa ja väkivaltansa laajenee kohdistumaan kaikkiin toisinajattelijoihin (ML).

SUOMALAISEN FASISMIN PERUSTA

”Kuten italialaiset aateveljensä, myös suomalaiset radikaalit käänivät sisällissodan lopputuloksen omalta kannaltaan tappioksi. Sota oli voitettu, mutta rauha hävitty. Tappio oli tullut tasavallan, parlamentarismien, Neuvosto-Venäjän kanssa solmitun rauhansopimuksen, kommunistien uudelleen alkaneen poliittisen toiminnan muodossa. Tappion oli kärsinyt myös radikaalien suosima saksalaissuuntaus... Sodan päättymistä seurannut rintaman pyhien veljeskuntien hajoaminen tuntui monista sotilaista äärimmäisen turhauttavalta. Siksi jotkut lähtivät jatkamaan sotilaselämää uusiin sotiin. Suomalaisille olivat tarjolla Tarton rauhansopimuksen solmimista edeltäneet heimosodat – lähialueen konfliktit Itä-Karjalassa, Inkerinmaalla ja Virossa... Ne tarjosivat osallisuutta kokemukseen, joka kasvatti fasististen liikkeiden tulevan jäsenistön. Suomalainen sotasukupolvi taottiin maailmansodan, sisällissodan ja heimosotien ahjossa, ja siitä tuli ympäristön vaihtelevuudesta huolimatta häiritsevästi eurooppalaisen esikuvansa kaltainen.” (Silvennoinen ja kump.: Suomalaiset fasistit, s. 69–70).

Fasistien ydinjoukkoon lukeutui mm. sivistyneistön suomalaisuusaktivisteja, jääkäreitä, valkoisia sorakuoppamiehiä, heimosotureita, suojeluskuntaintoilioita ja Akateemisen Karjala-Seuran jäseniä.

Punaisten jahtaamiseen, kuulusteluihin, vankileirien vartioimiseen ja lahtaamiseen osallistuminen yhdisti tuhansia valkoisia.

”1920-luvusta tuli kansallismielisen radikalismien suuri vuosikymmen. Sen aikana syntyi radikaali järjestökenttä, toimintatavat vakiinnuttivat muotonsa ja suomalainen fasismi suoritti esiinmarssinsa... Valkoisista valkoisin Suomi kyyristyi puolustusasemiin. Se linnoitautui vapaussotaideologiaan, maanpuolustuksen ja yhteiskunnan militarisoimistavoitteiden taakse suojeluskuntiin ja Lotta Svärdiin.” (Suomalaiset fasistit, s. 111-112)

Erään 1920-luvun ylioppilasmaailman iskulauseen mukaan suomalaiseen isänmaanrakkauteen kuului kaksi toisistaan erottamatonta osaa: rakkaus omaan maahan ja ryssäviha. Suomen valtiovalta ei estänyt mitenkään ryssävihan lietsomista. Vihapuheita edistettiin voimakkaasti koulujen ja puolustuslaitoksen toimesta. Ryssävihan kylvön tärkeimpinä kansalaisten kasvatuksellisia kanavina toimivat Suojeluskuntajärjestö, Lotta Svärd, suojeluskuntapojat ja pikkulotat. Vapaussodan Rintamamiesten Liitto järjestäytyi v. 1929 valtakunnalliseksi liitoksi. Siitä tuli merkittävä äärioikeiston taustavaikuttaja. Siihen kuului v. 1939 yli 200 paikallisyhdistystä, joissa oli yli 20 000 jäsentä. Liiton kova ydin koostui tiukan linjan aktivisteista, jotka halusivat muuttaa yhteiskuntaa fasististen ihanteidensa mukaisesti.

Suojeluskunta järjesti vuosittain useita tuhansia valistustilaisuuksia, joihin osallistui 750 000–1 250 000 kansalaista. Vuodesta 1925 alkaen se propagoi aatteitaan Hakkapeliitta-lehden välityksellä. Vuonna 1927 siihen liitettiin oheistoimintoina Suojeluskuntain Kauppa Osakeyhtiö (SKOHA), Suojeluskuntain Ase- ja konepaja Osakeyhtiö (SAKO) sekä Suojeluskuntain Kustannus Osakeyhtiö. Järjestöön kuului v. 1938 yli satatuhatta jäsentä, jotka edustivat kaikkia yhteiskuntaluokkia. Maa oli jaettu 22 suojeluskuntapiiriin. Valtio tuki organisaation toimintaa 1930-luvulla vuosittain 30–50 miljoonalla markalla. Suojeluskunnan vaikutuspiiriin kuului arviolta lähes 400 000 kansalaista.

Lapuanliike toimi ryssävihan poliittisena siipinä. Se harjoitti ryssävihaa ja pyrki kitkemään Suomesta juurineen kommunismin. Se hävitti kommunistien kirjapainon Vaasassa, muilutti vastustajiaan ja suoritti Helsinkiin talonpoikaismarssin. Se taisteli Jumalan avulla pirua ja ryssää vastaan. Sen aatteellisena perijänä oli fasistinen Isänmaallinen Kansanliike, joka muutettiin puolueeksi v. 1932. Ikkollit vastustivat kommunismia ja kansainvälistä sosialismia. He halusivat vähentää eduskunnan valtaa. IKL:lla oli v. 1936 14 kansanedustajaa. Sotavuosina 1941–43 se istui maamme hallituksessa. Liikkeessä toimi Talvisodan alkaessa lähes 52 000 aktivistia.

Suomalaiset toimivat natsien liittolaisina Toisessa maailmansodassa. Joulukuussa 1940 laadittuun Barbarossa suunnitelmaan liittyi merkintä: *”Suomen armeijan tehtävät: pikainen naamioitu liikekannallepano. Osallistuminen hyökkäykseen Rovaniemen alueelta mikäli mahdollista valiojoukoin. Tähän tarkoitukseen määrättävä 2 suomalaista divisioonaa (suuremmalle määrälle joukkoja ei ole tilaa). Hyökkäys Laatokan molemmin puolin Laatokan kanavalle ja Syvärille. Tähän tehtävään asetettava Suomen armeijan pääosa... Kesäkuun 22. päivästä (1941) alkaen, jolloin Hitler ilmoitti, että Suomi tulee käymään sota yhdessä Saksan kanssa, Suomen armeijan ja Suomessa olleiden saksalaisten joukkojen hyökkäys kehittyi täsmälleen niiden operaatiosuunnitelmien mukaisesti, jotka oli jo useita kuukausia aikaisemmin laadittu Saksan ja Suomen yleisesikuntien neuvotteluissa sekä vahvistettu Salzburgissa.”* (Lähde: O.W. Kuusisen valitut teokset, s. 338–341, Edistys, Moskova)

Finnlands Lebensraum (Suomen elintila) oli v. 1941 julkaistu Suur-Suomi-aatetta tukeva propagandateos, jonka kirjoittajina toimivat maantieteilijä **Väinö Auer**, historioitsija **Eino Jutikkala** ja kansatieteilijä **Kustaa Vilkuna**. Saksankielinen teos painettiin Helsingissä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjapainossa. Sen kustansi berliiniläinen Alfred Metzner Verlag. Kirjan tarkoituksena oli osoittaa tieteellisesti Itä-Karjalan ja Inkerinmaan kuuluvan maantieteellisesti, historiallisesti ja kulttuurillisesti Suomeen ja ne pitäisi voitettun sodan jälkeen liittää muodostettavan Suur-Suomen osaksi. Tutkija **Ohto Mannisen** mukaan aloite kirjaan tuli presidentti **Risto Rytiltä**. Kirjoittajat valitsi Valtion tiedotuslaitoksessa työskennelleiden tutkijoiden joukosta pääministeri **Jukka Rangell** yhdessä poliittisen sihteerinsä **L. A. Puntilan** kanssa. (Lähde: Wikipedia)

Hitlerin vierailu 4.6.1942 Mannerheimin syntymäpäiville osoitti kahden Neuvostoliittoon hyökänneen maan liittolaissuhteen. Vieraiden joukossa nähtiin Suomen valtionjohtoa kuten kuvassa Hitlerin vierellä kävelevä Risto Ryti. Vierailun yhteydessä nähtiin miten herkästi maamme upseeriston käsi heilahti natsitervehdykseen.

II MAAILMANSODAN JÄLKEISIÄ ARVIOITA NATSISMISTA

Eksistentialismin perustanlaskijoihin lukeutuva saksalainen filosofi **Karl Jaspers** näki natsibarbarian taustalla ihmiskunnan sirpaloitumisen, pirstoutumisen, erilaisuuden sekä kommunikaation puutteen. Siksi mahdollisimman vapaa, täydellinen ja olennaisiin asioihin menevä ihmisten välinen kommunikaatio on hänen mielestään itseisarvoinen asia.

Saksalaisen teologi-filosofin ja kristillisen sosialistin **Paul Tillichin** mukaan saksalainen kulttuuri eli 1930-luvulla täydellisen hajoamisen tilassa. Tätä kuvasi ihmisten epämääräinen pelko ja kauhu heidän taloudellisen ja henkisen turvallisuutensa romahdettua. Ihmiset tunsivat itsensä yksinäisiksi ja merkityksettömiksi ja he vaipuivat kynnisyyteen. Natsit lupasivat varmuutta, turvallisuutta ja yhteisyyttä. He lupasivat elämälle uuden merkityksen. He tarjosivat tämän kaiken omassa demonisessa ja kaiken tuhoavassa muodossaan. Vapaus uhrattiin turvallisuuden vuoksi, yksilön itsemääräämisoikeus varmuuden vuoksi, yksilöllisyys yhteisöllisyyden vuoksi ja persoonallisuus absoluuttisen yhteisyyden vuoksi. Nuori sukupolvi tarttui koukkuun.

Ranskalainen eksistentialistifilosofi ja vastarintataistelija **Jean-Paul Sartre** joutui v. 1940 saksalaisten vangiksi. Hänelle fasismi oli koettua elämää. Hän osallistui aktiivisesti vastarintaliikkeen toimintaan Pariisissa. Hän pohti fasismia vastarinnan kautta. *”Olennaistahan ei ollut todellisuuden hajoaminen, vaan vastarinta – ja se oli täysin ehdoton, absoluuttinen valinta. Siksi Pahan todellisuus ei estänyt heitä nousemasta Pahaa vastaan, vaan päinvastoin vaati sitä. Ihmisen täydellinen alentaminen ja alentuminen vei kyllä uskon ihmiseen, mutta ei halua uskoa ihmiseen.”*

Sartren mukaan ihmisellä on ehdoton yksilöllinen vastuu teoistaan ja hänen itse ratkaistava kaikki ongelmansa.

Vuonna 1961 filosofi **Hannah Arendt** lähti Jerusalemiin raportoimaan **Adolf Eichmannin** oikeudenkäynnistä The New Yorker -lehdelle. Syntyi teos *Eichmann in Jerusalem: A Report on the Banality of Evil*, jossa Arendt selosti, että natsi-Saksassa pahuus oli arkipäiväistynyt virkamiespäätöksiksi. Kaikki natsit, kuten Eichmann, eivät olleet absoluuttisesti pahoja, vaan he elivät pahuuden lävistämässä ajassa, jossa ihmiset vain seurasivat byrokratiaa ja käskyjä. Tämä ajatus arkipäiväisti pahuuden.

Arendt sai valtavasti kritiikkiä kirjoituksestaan, joka oli täysin vastakkainen Israelissa ja Yhdysvalloissa valloilla olleen ajatusmaailman kanssa. (Lähde: Yle)

Arendt oli nuoruudessaan Heideggerin oppilas ja rakastajatar. Hän joutui pakenemaan antifasistisuudesta johtuen Saksasta USA:an v. 1941.

EU:N KRIISIT EDISTÄVÄT KANSALLISMIELISEN OIKEISTOPOPULISMIN NOUSUA

Euroopan unioni on Euroopan kapitalistien yhteistyöjärjestö, jonka kautta kapitalistit toteuttavat pääomien, työvoiman, palveluiden ja tavaroiden vapaata liikkuvuutta eli vapaata markkinataloutta Euroopassa. Jäsenvaltiot ovat menettäneet itsenäisen lainsäädäntövaltansa sekä talous- ja ulkopoliittikkansa. Tämän eurooppalaisen oligarkkiorganisaation kilpailutuslainsäädäntö suosii yksityissektoria. Jos käy oikein surkeasti, yhteiskunnan tuottamat sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut yksityistetään. Köyhien ja työttömien valtavasta määrästä päätellen peruskirjassa mainitut ihmis- ja perusoikeudet toteutuvat heikosti. Sen useimmat jäsenvaltiot kuuluvat lisäksi sotilasliitto Natoon.

Suomen liittäminen v. 1995 Euroopan unioniin ja siirtyminen v. 2002 euroon tarkoittivat käytännössä uusliberalistiseen talousmalliin siirtymistä. Unionin neljän perusvapauden – pääomien, työvoiman, tavaroiden ja palveluiden liikkuminen – on toteutettu lakkauttamalla ja yksityistämällä valtion liikeyrityksiä ja valtioonemistöisiä osakeyhtiöitä, romuttamalla Suomen pankin asema, tuhoamalla Posti- ja lennätinlaitos, luopumalla valtion kannattavista tytäryhtiöistä, yksityistämällä kunnallisia palveluita sekä antamalla maan luonnonvarat kansainvälisten sijoittajien käyttöön. Valtion tuotantosektorin tuhoaminen on kasvattanut olennaisesti pysyvää pitkäaikaistyöttömyyttä Suomessa. Uusliberalismiin olennaisesti kuuluva valtion tarjoamien peruspalveluiden supistaminen ja sosiaalipolitiikan tiukat säästöohjelmat ovat synnyttäneet Suomeen yli miljoonan köyhyysrajan alapuolella tai sen liepeillä elävän ihmisjoukon. Markkinatalouden elementtejä on tuotu mukaan julkishallintoon.

Tämän seurauksena kansallismieliset oikeistopopulistipuolueet ovat vahvistaneet 2010-luvulla merkittävästi asemaansa Euroopan unionin jäsenvaltioissa ja niiden kansallisissa parlamenteissa. Ne väittävät ajavansa isänmaan asiaa, puolustavansa köyhiä ja vähäosaisia sekä edistävänsä kansallista turvallisuutta. Nämä tuuliviiripuolueet ajavat kuitenkin käytännössä suurpääoman asiaa sekä edistävät muukalaisvihaa ja kotimaidensa militarisoimista.

UUSLIBERALISMI LUO KASVUPOHJAA FASISMILLE

Uusliberalistista kapitalismia harjoittavat valtiot kulkevat kohti totalitarismia. Ne ovat kapitalistiluokan diktatorisesti hallitsevia valtioita – näennäisdemokratioita, jotka pyrkivät alistamaan kaiken valvontaansa. Kapitalistien hallussa on talous, tuotantovälineet, valtio- ja väkivaltakoneisto, media ja sivistystoimi sekä mielipidejohtajuus kansalaisyhteiskunnassa. Suomessa on vallassa sosiaalidarvinistinen oikeistohallitus, joka harjoittaa säälimätöntä kurjistamispolitiikkaa maamme vähätuloisia ja –osaisia kohtaan. Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyys sekä ammattikoulutuksen puute ovat jo vakavia ongelmia Suomessa.

Koulutusmäärärahojen supistaminen, oppilaitosten sulkeminen, humanististen aineiden vähentäminen opintosuunnitelmissa ja henkilökunnan irtisanominen johtavat yleissivistyksen heikentymiseen ja medialukutaidottomuuden lisääntymiseen. Kun kodit ja koulut eivät enää kykene kasvattamaan ihmisoikeuksia kunnioittavia kansalaisia, kasvatus jää kaveripiiriin ja median varaan. Seura tekee tunnetusti kaltaisekseen. Tietämätön ja tyytymätön kansa on hyvää raaka-ainetta rasismille ja fasismille. Sille on helppo syöttää uskottavia viholliskuvia.

Suomessa fasismien kehitystendenssiä voi tarkastella myös nykyisin vaikkapa perussuomalaisten kannattajien ja puolueen kautta vaikuttavien äärioikeistolaisien järjestöjen suhtautumisena maahanmuuttajia kohtaan. **Li Anderssonin, Dan Koivulaakson ja Mikael Brunilan** sekä tutkija **Jussi Jalosen** mukaan äärioikeistolaisia aineksia on mukana myös Perussuomalaiset-puolueessa. Jalosen mukaan *"Perussuomalaisissa on pieni oikeistoradikaali siipi, jonka kautta radikaalioikeistolaisuus on institutionalisoitunut."*

Viime eduskuntavaaleissa suomalaisten tyytymättömyys kanavoitui oikeistopopulistien kannatukseen. Nämä saivat ennen vaaleja paljon julkisuutta mediassa, jossa he lupasivat puolustaa kantaväestöön kuuluvien suomalaisten vanhusten, vammaisten, lasten ja pienituloisten ihmisten perusturvaa. Lisäksi he lupasivat puolustaa suomalaisia perusarvoja ja olla EU- ja maahanmuuttokriittisiä. He pettivät vaalilupauksensa ja päätyivät pääoman oman puolueen ja oikeistolaistuneen talonpoikaispuolueen renkipuolueeksi.

Polttopullot lentävät ja katupartiot väijyvät jo yössä. Poliisit suojelevat sananvapauden nimissä äärioikeiston järjestämiä mielenosoituksia. Äärioikeisto ja fasistit hyödyntävät toimissaan yhteiskunnallisen tilanteen kiristymistä ja ihmisten tietämättömyyttä. He tarjoavat omaa maalaisjärkeen perustuvaa vaihtoehtoaan. He väittävät olevansa isänmaallisia ja puolustavansa kansallista turvallisuutta. He harjoittavat tietoista populismia mediassa, omivat itselleen muiden esittämiä tunnuksia ja ovat näennäiskriittisiä. Aseman saavuttaminen ja arvostuksen saanti ovat myös houkutusksia, jotka johdattavat yksilöitä fasistiseen liikkeeseen. Syrjäytyneet ihmiset harhautetaan kuvittelemaan, että maahanmuuttajat kaappaavat heidän asemansa yhteiskunnassa ja he jäävät näin itse pahnun pohjimmaisiksi.

Valtaosa perussuomalaisten kannattajista ei ole korkeasti koulutettuja: useimmiten he ovat perus- tai ammattikoulun käyneitä kansalaisia. Joukossa on silti perusduunareiden lisäksi paljon pienyrittäjiä, taksikuskeja ja kuntosalin pitäjiä. (Suomen Kuvalehti/Taloustutkimus v. 2010). Heidän nykyisistä kansanedustajistaan 11 on suorittanut akateemisen loppututkinnon, viisi on toiminut poliisina ja neljä yrittäjinä. Loput 17 ovat eri alojen palkkatyöntekijöitä (toimihenkilöitä, asiantuntijoita ja duunareita) sekä yksi opiskelija.

Militarismi kohottaa jälleen päätään. USA kutsutti panssarinsa ja hornettinsa sotaharjoituksiin Suomeen. Maatamme ajetaan kansalaisten enemmistön mielipiteistä välittämättä sotilasliitto Naton jäseneksi. Puolustusministeri Niinistö edustaa Perussuomalaisia. Kansalaisten käyttäytymistä valvotaan lainsäädännöllä, verotuksella, kamera- ja nettivalvonnalla ja puhelinliikenteen seurannalla. Kansan mielipiteitä ohjailaan tiedotusvälineiden avulla. Uusliberalistiset valtiot pakottavat työttömänsä palkattomaan pakkotyöhön ja vastikkeelliseen sosiaaliturvaan. Ne ovat ulottaneet kulutusideologiansa (kaiken tuotteistaminen, kilpailuttaminen ja yksityistäminen) kaikille elämäntilanteille. Kapitalismi laajentaa elintilaansa liittoutumalla ja valtaamalla uusia markkinoita.

Välinpitämättömyys on huono arvopohja. Fasismien pahuutta vastaan on taisteltava aina – yhtä hyvin sen uhatessa kuin vallitessakin – vastarinta on ainoa eettisesti kestävä valinta. Suvaitsevaisuus fasismia kohtaan ja sen vähättely suovat fasismille kasvualustan. Miksi me annamme ulkopuolisten muokata mieliämme?

Matti Laitinen
18.2.2016

Lähteet: Eero Ojanen: Filosofiat ja fasismi, Atena 1989; Grigori Deborin: 30 vuotta suuresta voitosta, Edistys Moskova 1975; G.W.F. Hegel: Järjen ääni, Gaudeamus 1978; G.W.F. Hegel: Oikeusfilosofian pääpiirteet eli luonnonoikeuden ja valtiotieteen perusteet, Pohjoinen 1994; O.W. Kuusinen: Valitut teokset, Edistys 1964; F. Nietzsche: Antikristus, Vihtori Kososen kirjapaino Helsinki 1908, Erich Fromm: Vaarallinen vapaus, Kirjayhtymä 1962; George Steiner: Heidegger, Gaudeamus 1997; Platon: Valtio, Otava 1999; Hannes Salovaara: Eläinten maailma osa 5, Otava 1933; Hitler Adolf: Taisteluni, WSOY 1941; Johan Galtung: Uusi fasismi pohjautuu pelon lietsontaan, (Vieraskynä) Helsingin Sanomat, 18.7.2013; Leo Martti Nieminen: Suur-Suomi saasta, Laatu Ky, 1975; Wikipedia; HeSa, verkkolehti 15.2.2016; Iovtšuk, Oizerman ja Štšipanov: Filosofian historia 1-2, Progress 1982 ja Grimberg: Kansojen historia 21. osa, WSOY 1984; www.historyonthenet.com/chronology/timelinenazigermany.htm; Mauri Ryömä: Asiakirjojen todistus ns. Talvisodasta 1939–40, Kansankulttuuri 1954; Oula Silvennoinen, Marko Tikka ja Aapo Roselius: Suomalaiset fasistit – mustan sarastuksen airuet, WSOY 2016; <http://www.theguardian.com/world/2004/sep/25/usa.secondworldwar>